

การวิเคราะห์สถานการณ์การจัดอัตรากำลังทางการพยาบาลในหออภิบาลผู้ป่วยเด็ก
ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต (การจัดการการพยาบาล)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การวิเคราะห์สถานการณ์การจัดอัตรากำลังทางการพยาบาลในหออภิบาลผู้ป่วยเด็ก ในโรงพยาบาล
มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

THE NURSE STAFFING ANALYSIS IN PEDIATRIC INTENSIVE CARE UNIT IN UNIVERSITY
HOSPITAL.

พิกุล จำศรีบุศ 4737858 MGNM/M

กจ.ม. (การจัดการการพยาบาล)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ศุภจินทรรัตน์, D.S.N. (Nursing
Administration) , รองศาสตราจารย์ปรางทิพย์ อุจะรัตน์, M.A.(Nursing Administration)

บทคัดย่อ

การจัดอัตรากำลังทางการพยาบาลที่เหมาะสมทั้งในจำนวนและความสามารถที่เพียงพอที่จะ
ปฏิบัติงานให้ครอบคลุมปริมาณงานทั้งหมดนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการดูแลผู้ป่วยอย่างมีคุณภาพ ปัจจัยที่สำคัญใน
การจัดอัตรากำลังทางการพยาบาล คือ 1. การจำแนกผู้ป่วยเฉลี่ยต่อวัน 2. การกำหนดความต้องการการพยาบาล
ของผู้ป่วย 3. ประเภทของผู้ป่วย

จากการศึกษาเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การจัดอัตรากำลังทางการพยาบาลในหออภิบาลผู้ป่วยเด็ก
ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง ซึ่งมีจำนวนผู้ป่วยเฉลี่ย 6 เตียงต่อวัน พบว่า การกำหนดความ
ต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยวิกฤตเด็กโดยใช้เกณฑ์ของโรงพยาบาลศิริราช ซึ่งกำหนดความต้องการการ
พยาบาลผู้ป่วยวิกฤตเท่ากับ 17.44 ชั่วโมง ต่อวันต่อคนนั้น ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานจริง เนื่องจากผู้ป่วยโดย
เฉลี่ยมีอาการรุนแรง ชับซ้อนและมีการล้มเหลวของอวัยวะต่าง ๆ มากกว่า 1 ระบบ มีการเปลี่ยนแปลงที่เร็ว
กว่าผู้ใหญ่ มีการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์ที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสูงหลายรายการต่อผู้ป่วย
หนึ่งคน ต้องการบุคลากรที่มีสมรรถนะสูง การให้การพยาบาลหลายอย่างต้องใช้บุคลากร 2 คน ขึ้นไป
ตลอดจนต้องให้การพยาบาลด้วยความระมัดระวังและมีความถี่ในการดูแลผู้ป่วย มากกว่าหอผู้ป่วยประเภทอื่น
รวมถึงการดูแลผู้ป่วยและญาติทางด้านจิตสังคม เพื่อบรรเทาความทุกข์ทรมาน ทำให้การคำนวณโดยใช้
เกณฑ์ภาระงานเดิมได้บุคลากรน้อยกว่าภาระงานที่ต้องปฏิบัติจริง แต่เมื่อทดลองใช้เกณฑ์การคำนวณ
อัตรากำลังของ Washington headquarters service ซึ่งมีลักษณะงานคล้ายคลึงกับหอผู้ป่วยที่ศึกษา มากำหนด
ความต้องการการพยาบาลเพื่อคำนวณอัตรากำลัง พบว่า ได้ระดับความรุนแรงของผู้ป่วยและจำนวนบุคลากรที่
เหมาะสมกับภาระงานที่มีอยู่อย่างแท้จริง

จากผลการศึกษาดังกล่าว สามารถนำไปศึกษาต่อเพื่อการขยายผลได้โดยศึกษาชั่วโมงความ
ต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยในหออภิบาลผู้ป่วยเด็กที่แท้จริงในปัจจุบันด้วยการ เก็บข้อมูลและวิเคราะห์
อย่างเป็นระบบตามระเบียบวิธีวิจัย

THE NURSE STAFFING ANALYSIS OF A PEDIATRIC INTENSIVE CARE UNIT IN A UNIVERSITY HOSPITAL.

PIKUL KHAMSRIBOOS 4737858 MGNM/M

M.M. (NURSING MANAGEMENT)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : RACHANEE SUJJANTARARAT,D.S.N. (NURSING ADMINISTRATION) , PRANGTIP UCHARATTANA, M.A.(NURSING ADMINISTRATION)

ABSTRACT

The appropriate number of nurse staffing for ward duty is the most important factor in delivering quality health care services. The key factors used for calculating nurse staffing are: 1) average daily patient census, 2) patient classification, and 3) nursing care hours for each classification.

The study aimed to analyze nurse staffing in a pediatric intensive care unit (PICU) at a university hospital based on an average occupancy rate of 6 patients per day. The primary result revealed that using Siriraj Hospital's rate of 17.44 hours as the standard for nursing care hours per patient day was insufficient for achieving the required quality outcomes. Because the patients in the pediatric intensive care unit were critically ill children, these patients tended to have conditions aggravated by complications with a tendency to develop multiple systemic failures more rapidly than older counterparts. They required at least two nurses who were skilled in using high technology medical equipment and providing extra time for caring for and observing the patients carefully. Nurses also have to be able to alleviate the psychosocial problems occurring both in the patient and members of the family.

Among the several patient classification systems and nursing care need identification systems considered, the Washington Headquarters Services system was selected for calculating the appropriate nurse staffing of the ward. It was selected because of the similarity of ward type, technology used, patient characteristics and severity of patients. The results of the analysis showed that its used was appropriate for work duty of the PICU ward.

Results of this study could be further expanded and investigated for appropriateness of nursing care hours per patient day of the PICU ward based on actual workload. This future study should involve systematic data collection and relevant research methodology.

KEYWORDS : NURSE STAFFING / PEDIATRIC INTENSIVE CARE UNIT (PICU)

109 pages